Lieta Nr.C20**3095**13

Lietas arhīva Nr. C-0711-14/6

S P R I E D U M S

LATVIJAS REPUBLIKAS VĀRDĀ

Liepājā 2014.gada 6.janvārī

Liepājas tiesas tiesnesis Arnis Lapiņš

izskatīja rakstveida procesā civillietu SIA „Greencredit" prasībā pret /pers. A/ par parāda Ls584,07 un tiesas izdevumu piedziņu.

Aprakstošā daļa

2013.gada 8.augustā prasītājs SIA „Greencredit" cēla tiesā prasību pret atbildētāju /pers. A/ par parāda Ls584,07 un tiesas izdevumu piedziņu.

Prasības pieteikumā norādīts, ka atbildētājs apliecinājis, ka piekrīt aizdevuma līguma noteikumiem, apstiprinājis reģistrāciju un no sava konta uz prasītāja kontu AS „Swedbank" veicis reģistrācijas maksājumu Ls0,01 apmērā. 2012.gada 8.novembrī prasītājs pārskaitījis pieprasīto kredītu Ls250 apmērā uz atbildētāja norādīto bankas kontu, nosakot atmaksas termiņu 30 dienas, t.i., līdz 2012.gada 9.decembrim, un komisijas maksu par kredīta lietošanu Ls36,50 apmērā.

Prasītājs norādījis, ka atbildētājs aizdevumu nav atmaksājis, kā arī nav veicis komisijas maksas samaksu, tādēļ par laika periodu no 2012.gada 8.novembra līdz 2013.gada 1.augustam aprēķinājis likumiskos procentus Ls11,07 apmērā.

Saskaņā ar aizdevuma līguma vispārējo noteikumu 6.1.punktu, atbildētājam ir noteikts pienākums par maksājumu atmaksas termiņa kavējumu maksāt līgumsodu 1% apmērā no kopējās kavēto maksājumu summas par katru nokavējuma dienu.

Līdz ar to prasītājs lūdzis piedzīt no atbildētāja parādu Ls584,07 apmērā, kas sastāv no neatmaksātās aizdevuma pamatsummas Ls250, komisijas maksas Ls36,50, likumiskajiem procentiem laika periodā no 2012.gada 8.novembra līdz 2013.gada 1.augustam Ls11,07 un līgumsoda Ls286,50, kā arī lūgts piedzīt tiesas izdevumus.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 250.^{21} pantam prasības pieteikums tika nosūtīts atbildētājam (lietas 22.lapa), bet paskaidrojumi lietā nav iesniegti.

Motīvu daļa

Iepazinusies ar lietas materiāliem un pārbaudījusi pierādījumus, tiesa atzīst, ka prasība ir daļēji pamatota un apmierināma.

Ar 2012.gada 8.novembrī noslēgto aizdevuma līgumu (lietas 11.lapa) pierādīts, ka atbildētājam izsniegts aizdevums Ls250 apmērā līdz 2012.gada 9.decembrim, ar procentu likmi 424,9% gadā. Atbilstoši līgumam atbildētājs apņēmies atmaksāt aizdevumu Ls250 kopā ar komisijas maksu Ls36,50 apmērā, veicot aizdevuma samaksu līdz 2012.gada 9.decembrim. Atbildētājs uzņemtās saistības nav pildījis, un maksājumi nav veikti.

Saskaņā ar Civillikuma 1587.pantu tiesīgi noslēgts līgums uzliek pienākumu līdzējiem izpildīt apsolīto un ne darījuma sevišķais smagums, ne izpildīšanas grūtības nedod vienai pusei tiesību atkāpties no līguma, kaut arī atlīdzinot otrai zaudējumus.

Tiesa atzīst, ka ar aizdevuma līgumu, maksājuma uzdevumu un tam pievienoto parāda aprēķinu prasītājs ir pierādījis pamatparāda Ls286,50 apmēru.

Atbilstoši prasītāja iesniegtajam parāda aprēķinam, nesamaksātie likumiskie procenti par laiku periodu no 2012.gada 8.novembra līdz 2013.gada 1.augustam ir Ls11,07 apmērā.

Saskaņā ar Civillikuma 1753.pantu procenti ir atlīdzība, kas dodama par kādas naudas summas vai citu atvietojamu lietu lietošanas atvēlējumu vai kavējumu, samērā ar viņu daudzumu un lietošanas ilgumu. Tiesa ņem vērā Civillikuma 1763.panta 1.punktu, kurš paredz, ka procentu pieaugums apstājas, kad vēl nesamaksāto procentu daudzums sasniedzis kapitāla lielumu. Līdz ar to prasījums daļā par procentu piedziņu ir apmierināms un no atbildētāja piedzenami procenti par aizdevuma lietošanu Ls11,07 apmērā.

Atbilstoši aizdevuma līguma 6.1.punktam puses vienojušās par līgumsodu 1% apmērā no kavētā maksājuma summas par katru nokavēto dienu (lietas 13.lapa).

Prasītājs lūdz piedzīt līgumsodu Ls286,50, kas aprēķināts par laiku periodu no 2012.gada 8.novembra līdz 2013.gada 1.augustam.

Civillikuma 1716. nosaka, ka līgumsods ir pametums, ko kāda persona uzņemas ciest sakarā ar savu saistību tajā gadījumā, ja viņš šo saistību nepildītu vai neizpildītu pienācīgi.

Tiesa atzīst, ka līgumsods ir saistību pastiprinājums un iedarbojas kā nelabvēlīgu seku draudi atbildētājam saistību neizpildes gadījumā. Saskaņā ar Civillikuma 1724.[1] panta noteikumiem, tiesas kompetencē ietilpst izvērtēt piemērotā līgumsoda samērīgumu.

Civillikuma 1717.pantā noteikts, ka līgumsodu var pievienot katram līgumam un tā apmēru nosaka līdzēji, un tas nav aprobežots ar zaudējumu lielumu, kādi paredzami no līguma neizpildīšanas. Tomēr, atbilstoši jau stabili noteiktai tiesu praksei, atzīstams, ka līgumsods ir aprobežots arī ar citiem noteikumiem un taisnīguma principu, līdz ar ko tiesai ir tiesības, un pat pienākums pielīgto līgumsodu samazināt, ja tas ir atzīstams par nesamērīgu.

Tiesa ņem vērā Augstākās tiesas Senāta 2008.gada 14.maija spriedumā Nr. SKC-212 pausto atziņu, ka līgumsodam ir sodīšanas un zaudējumu atlīdzināšanas funkcija. Tiesiskajās attiecībās, sakarā ar sodoša rakstura tiesisko līdzekļu piemērošanu, par vispārēju principu tiesībās ir atzīstama soda samērīguma princips.

Izskatāmās lietas ietvaros aizdevuma līgumā pielīgto līgumsodu 1% apmērā dienā no kopējās kavēto maksājumu summas tiesa atzīst kā nesamērīgu un netaisnīgu. Papildus tiesa ņem vērā, ka likumdevējs ar 2014.gada 1.janvāri ir paredzējis līgumsodu par saistību nepienācīgu izpildi vai neizpildīšanu īstā laikā (termiņā) aprobežot ar 10% no pamatparāda vai galvenās saistības apmēra. Šāda likuma normas iestrādne norāda uz to, ka likumdevējs ir atzinis par taisnīgu līgumsodu, kas nepārsniedz 10 % no pamatparāda.

Pamatojoties uz augstāk minētajiem apsvērumiem, tiesa atzīst, ka kopējais līgumsoda apmērs, kas piemērojams atbildētājam, ierobežojams ar 10 % no nesamaksātā pamatparāda uz prasības celšanas dienu. Līdz ar ko līgumsoda apmērs par maksājumu kavējumu saskaņā ar aizdevuma līguma 6.1.punktu, nosakāms Ls28,65 apmērā.

Pamatotus iebildumus pret celto prasību atbildētājs tiesā nav iesniedzis, nav apstrīdējis parāda summu un tās aprēķina pareizību, savu pienākumu to maksāt, līdz ar ko prezumējams, ka strīda par to lietā nav, nav arī iesniegti tiesā pierādījumi par parāda samaksu.

Šādos apstākļos no atbildētāja par labu prasītājam ir piedzenams neatmaksātais aizdevuma pamatparāds kopā ar komisijas maksu Ls286,50, likumiskie procenti par aizdevuma lietošanu līdz 2013.gada 1.augustam Ls11,07 un līgumsods Ls28,65 apmērā.

Civilprocesa likuma 41.panta pirmajā daļā noteikts, ka pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus samaksātos tiesas izdevumus. Atbilstoši minētajam par labu prasītājam piedzenama valsts nodeva Ls50 un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi Ls3,30 apmērā.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 42.panta pirmo daļu no atbildētāja par labu valstij piedzenami nesegtie ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi Ls0,24 apmērā par pasta pakalpojumiem, saskaņā ar VAS „Latvijas Pasts" pasta pakalpojumu tarifu.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 204.[1]pantam atbildētājam nosakāms termiņš sprieduma labprātīgai izpildei, kas nevar būt garāks par 10 dienām no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 189., 190., 193., 204.[1], 250.[25] pantu, tiesa

n o s p r i e d a

prasību apmierināt daļēji un piedzīt no /pers. A/ par labu SIA „Greencredit" nesamaksāto aizdevuma pamatsummu EUR 407,65 (četri simti septiņi *euro* un sešdesmit pieci centi), par laika periodu no 2012.gada 8.novembra līdz 2013.gada 1.augustam likumiskos procentus EUR 15,75 (piecpadsmit *euro* un septiņdesmit pieci centi), līgumsodu EUR 40,77 (četrdesmit *euro* un septiņdesmit septiņi centi) un tiesas izdevumus EUR 75,84 (septiņdesmit pieci *euro* un astoņdesmit četri centi) apmērā.

Noraidīt prasību daļā par līgumsoda EUR 366,89 piedziņu.

Piedzīt no /pers. A/ par labu valstij ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus EUR 0,35 (trīsdesmit pieci *euro*) apmērā.

Noteikt termiņu sprieduma labprātīgai izpildei 10 (desmit) dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Spriedumu var pārsūdzēt kasācijas kārtībā 30 dienu laikā Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāta Civillietu departamentā, iesniedzot kasācijas sūdzību Liepājas tiesā.

Tiesnesis A.Lapiņš